

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/149/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122206803
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5122206803.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudcom JUDr. Branislavom Lečkom, PhD., vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko C., D. E. F. XXXX/X, t. č. G. H. I., D. G. F. XXX, občianku Slovenskej republiky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracoviskom Kysucké Nové Mesto, zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti J. K., nar. X. X. XXXX trvalé bydlisko C., D. B. F. XXX/XX prechodné bydlisko C., K. K. F. 8, občianke Slovenskej republiky, dieťa matky L. B., nar. X. X. XXXX, trvalé bydlisko C., D. E. F. XXXX/X, t. č. G. H. I., D. G. F. XXX, občianky Slovenskej republiky a otca I. B., nar. X. X. XXXX, trvalé bydlisko C., D. K. F. XXX/XX, prechodné bydlisko C., D. M. F. X, občana Slovenskej republiky, o návrhu matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, na pojednávaní konanom na Okresnom súde Žilina dňa 25. 1. 2023, takto

r o z h o d o l :

Súd r u š í zverenie maloletej A. B., nar. XX. X. XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti J. K., nar. X. X. XXXX, občianke Slovenskej republiky, a to od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd z v e r u j e maloletú A. B., nar. XX. X. XXXX, do osobnej starostlivosti matky L. B., nar. X. X. XXXX, a to od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

Obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec I. B., nar. X. X. XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej A. B. sumou 50 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa, a to od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd n e u p r a v u j e styk otca I. B. s maloletou A. B..

Týmto rozsudkom sa r u š í:

- uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 12. 9. 2022, sp. zn. 9P 149/2022, a to v časti dočasného zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky L. B.,

- uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 11. 3. 2019, sp. zn. 9P 60/2018, v časti:

- zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti J.

K., nar. X. X. XXXX,

- určenia výšky výživného rodičov pre maloleté dieťa,

- neupraveného styku rodičov s maloletým dieťaťom.

VII. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 18. 8. 2022, ktorý bol doručený Okresnému súdu Žilina dňa 19. 8. 2022 sa matka maloletého dieťaťa domáhala, aby súd neodkladným opatrením zveril dočasne maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti. Navrhla, aby súd zaviazal otca prispievať výživným pre maloleté dieťa vo výške 50 EUR mesačne, od vydania neodkladného opatrenia. Súčasne navrhla, aby súd zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca prispievať výživným pre maloleté dieťa vo výške 50 EUR mesačne od právoplatnosti rozsudku. Súčasne navrhla zrušiť uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 11. 3. 2019, sp. zn. 9P 60/2018, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti J. K., nar. X. X. XXXX.

Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že uznesením Okresného súdu v Žiline sp. zn. 9P/60/2018 zo dňa 11. 03. 2019, právoplatným dňom 10. 05. 2019, bola maloletá A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti J. K., nar. XX. XX. XXXX. Zmena pomerov na strane maloletej nastala v 6/2022, kedy sa Jasmín začala zdržiavať častejšie v domácnosti navrhovateľky. Dňa 15. 08. 2022 oznámila J. K. navrhovateľke, že o maloletú A. už nie je schopná sa naďalej starať a maloletú jej natrvalo odovzdala. Od uvedeného obdobia je maloletá v celodennej starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka býva s maloletou, ako aj svojimi ďalšími maloletými deťmi I. B., nar. XX. XX. XXXX, G. N., nar. XX. XX. XXXX a O. B., nar. XX. XX. XXXX, v prenajatom 3 - izbovom byte na adrese G. XXX, G. H. I.. Maloletá A. vyjadrila prianie zostať v starostlivosti navrhovateľky, ktorá má záujem zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletú v súlade s jej najlepším záujmom.

Súd uznesením zo dňa 12. 9. 2022, sp. zn. 9P 149/2022 dočasne zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a určil povinnosť otca I. B. prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrované dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa.

Otec maloletého dieťaťa bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný z miesta trvalého pobytu, uvedeného v REGISTRI OBYVATEĽOV, aj z miesta prechodného pobytu, kde sa má zdržiavať. Súd mu doručoval predvolanie na pojednávanie aj políciou.

Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti a) fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca

Podľa ustanovenia § 111 ods. 3 CSP, ak k nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

Predvolanie otca na pojednávanie bolo doručené otcovi (právna fikcia) dňa 10. 1. 2023.

Otec sa na pojednávanie nedostavil, neúčast' neospravedlnil a nepožiadal o odročenie pojednávania. Súd preto rozhodol, že sa pojednávanie vykoná v jeho neprítomnosti.

Navrhovateľka – matka na pojednávaní vo výpovedi uviedla, že na podanom návrhu trvá. Navrhla zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, pretože sa oň stará od augusta 2022. Styk otca s dieťaťom nenavrhol upraviť. Výživné otca navrhla určiť 50 EUR od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Maloletá A. bola rozhodnutím Okresného súdu Žilina zverená do náhradnej osobnej starostlivosti J. K.. Dcéra býva u nej asi od augusta 2022. Pani J. K. prišla o bývanie a maloleté dieťa zostalo u nej a tak je to až doteraz. Teraz býva v prenajatom päť izbovom rodinnom dome s deťmi a priateľom. Má 5 maloletých detí a o tri z nich sa stará osobne, vrátane maloletej A.. Jej zdravotný stav je dobrý, je nemajetná.

Náklady na bývanie - nájomné a služby spojené s bývaním sú asi 700 EUR mesačne.

I. B. je otcom iba mal. Jasmín. Má aj nejaké iné deti, ale presne to uviesť nevedela. Má deväť alebo desať ďalších detí. Pokiaľ vie, jeho zdravotný stav je dobrý. Majetok nemá. Nikdy nepracoval. Má frajerky a tie ho živia. Nevie, kde sa v súčasnosti zdržiava.

Bola vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie asi pred piatimi mesiacmi pre nespoluprácu. Poberá rodinné prídavky na Jasmínu a na I.. Iný príjem nemá. Priateľ pracuje na dohodu a minulý rok mal čistý mesačný príjem 1400 EUR. Platí výdavky na bývanie a dáva jej aj peniaze.

K výdavkom spojených s výchovou a výživou mal. Jasmín matka uviedla nasledovné skutočnosti: Na stravu vynaloží asi 100 EUR, oblečenie 30 – 40 EUR, hygienické a iné základné potreby 20 EUR, voľno – časové aktivity 20 EUR, lieky na bežné ochorenia 10 EUR. Celkové mesačné výdavky na Jasmín sú asi 150 EUR. Jej zdravotný stav je dobrý. Nemá také záujmy, ktoré by platila.

Otec neplatí výživné podľa neodkladného opatrenia.

J. K. na pojednávaní vo výpovedi uviedla, že maloleté dieťa jej bolo rozhodnutím Okresného súdu Žilina zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Zo dôvodu straty ubytovania, aj zo zdravotných dôvodov, nemôže sa o maloleté dieťa ďalej starať. Maloleté dieťa odovzdala matke v auguste 2022. Navrhla zrušiť zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Kolízna opatrovníčka vo výpovedi na pojednávaní navrhla maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat výživným 50 EUR mesačne pre maloleté dieťa a styk otca s maloletým dieťaťom neupraviť. V starostlivosti o maloleté dieťa zo strany matky neboli zistené žiadne nedostatky. Maloleté dieťa sa vyjadrilo tak, že chce bývať u matky. Matka má vytvorené vhodné bytové, materiálne a sociálne podmienky.

Otec maloletého dieťaťa bol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie do apríla 2022 a bol vyradený pre nespoluprácu. Naposledy bola skontaktovaná s otcom v auguste 2022. Vtedy uviedol, že súhlasí so zverením mal. A. do osobnej starostlivosti matky. Sám nemá vytvorené podmienky, aby sa mohol starať o mal. dieťa. Uviedol, že má zdravotné problémy s pažerákom a s pankreasom a že sa lieči u psychiatra.

Súd na pojednávaní vykonal nasledovné listinné dôkazy:

Z rodného listu maloletého dieťaťa mal súd preukázané, že jeho matkou je L. B., nar. X. X. XXXX a otcom I. B., nar. X. X. XXXX.

Z lustrácie v SOCIÁLNEJ POISŤOVNI mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťa nie sú v pracovnom pomere, nevykonávajú práce mimo pracovného pomeru ani nepodnikajú (lustrácie v ŽIVNOSTENSKOM a OBCHODNOM REGISTRÍ).

Z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplýva, že matka bola uznaná za vinnú v minulosti z viacerých priestupkov. Z odpisu z REGISTRU TRESTOV mal súd preukázané, že matka bola doteraz uznaná za vinnú súdom 8 – krát, naposledy v roku 2019.

Zo správy ÚPSVaR Žilina zo dňa 24. 8. 2022 vyplýva, že matka býva v prenajatom dome v Kysuckom Novom Meste, spolu s maloletou A. B., G. N., I. B. a O. B.. Je nezamestnaná a finančne ju podporuje priateľ M. B., s ktorým býva v spoločnej domácnosti. Otec býval v tom čase u svojej priateľky v jednoizbovom byte. Súhlasil so zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Uviedol, že je nezamestnaný a nemá vytvorené podmienky a starostlivosť o maloleté dieťa. Bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, avšak bol vyradený pre nespoluprácu. Nemá žiadny príjem a má zdravotné problémy. Je schopný a ochotný prispievať na výživu maloletého dieťaťa minimálnym výživným. Má

dve ďalšie deti- K. G. a I. E. (u tohto maloletého dieťaťa nie je zapísaný v rodnom liste) J. K. trvala na zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

Zo správy ÚPSVaR Žilina zo dňa 24. 1. 2023 vyplývajú v zásade zhodné skutočnosti, ako v správe zo dňa 24. 8. 2022. Otec maloletého dieťaťa sa v súčasnosti nachádza na neznámom mieste. Zo správy ÚPSVaR Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto vyplýva, že matka má vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa, ktoré sa aj naďalej vyjadruje tak, že chce bývať s matkou.

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 11. 3. 2019, sp. zn. 9P 60/2018 bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti J. K. a rodičia boli zaviazaní prispievať na jeho výživu (každý samostatne) výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrované dieťa.

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 12. 9. 2022, sp. zn. 149/2022 bolo maloleté dieťa dočasne zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrované dieťa.

Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rodine), náhradná osobná starostlivosť zaniká:

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46 Zákona o rodine.

Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Podľa § 47 ods. 3 Zákona o rodine, ak zanikla náhradná osobná starostlivosť podľa odseku 1 písm. f) a rodičia maloletého dieťaťa naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd môže na návrh jedného z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, ponechať maloleté dieťa v jeho osobnej starostlivosti, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, najmä s ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod.

Podľa § 47 ods. 4 Zákona o rodine ak jeden z manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zomrie, maloleté dieťa zostáva v náhradnej osobnej starostlivosti druhého manžela.

Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v ods. 1 písm. c) alebo e) § 47 Zákona o rodine a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so

spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 6 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku – zákon č. 160/2015 Z. z. (ďalej len CSP), súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Podľa § 191 ods. 2 CSP, vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 35 CMP je súd povinný zistiť skutočný stav veci.

Podľa § 36 CMP je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaním dokazovaním.

Súd vykonal na pojednávaní výsluch navrhovateľky – matky, J. K., kolíznej opatrovníčky a oboznámil prečítaním listinné dôkazy.

Na základe vykonaného dokazovania bol zistený nasledovný skutkový stav veci:

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 11. 3. 2019, sp. zn. 9P 60/2018, bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti J. K. a rodičia boli zaviazaní prispievať na jeho výživu minimálnym výživným, a to na účet ÚPSVaR Žilina. Matka mala nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody a otec nejavil záujem o maloleté dieťa sa riadne starať.

V auguste 2022 odovzdala J. K. maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matke a navrhla zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť, ktorú už nemôže vykonávať pre zhoršený zdravotný stav a v súčasnosti ani nemá vytvorené vhodné bytové podmienky. Odvtedy sa matka o maloleté dieťa osobne stará, v súčasnosti v prenajatom dome, kde bývajú ešte tri maloleté deti matky. Matka býva v dome so svojim priateľom, ktorý ich finančne zabezpečuje.

Rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti.

V starostlivosti matky o maloleté dieťa neboli zistené nedostatky. Maloleté dieťa sa vyjadruje tak, že chce bývať s matkou. Otec o maloleté dieťa nejaví záujem, pri šetrení pomerov uviedol, že súhlasí so zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a navrhol prispievať na jeho výživu minimálnym výživným. Je nezamestnaný, nemá žiadny príjem, bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespokojnosť. Má ešte dve maloleté deti ale iba u jedného je zapísaný v rodnom liste ako otec. Uviedol, že má zdravotné problémy.

Súd na základe návrhu J. K., v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 Zákona o rodine, zrušil náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Súčasne maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá zverenie navrhla a otec s takýmto návrhom súhlasil. Takéto rozhodnutie navrhla aj kolízna opatrovníčka. Súčasne súd rozhodol, že obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Obidvaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti.

Súd neupravil styk otca s maloletým dieťaťom. Otec osobitnú úpravu styku s dieťaťom pri šetrení pomerov nenavrhol. Matka vo výpovedi uviedla, že nebude brániť otcovi v styku s maloletým dieťaťom. Otec má právo stretávať sa s maloletým dieťaťom na základe dohody s matkou. Ak by sa v budúcnosti rodičia nevedeli dohodnúť o realizácii styku otca s maloletým dieťaťom, rozhodne o návrhu otca alebo matky súd.

Súd zrušil uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 12. 9. 2022, sp. zn. 9P 149/2022, a to v časti, ktorým bolo maloleté dieťa dočasne zverené do osobnej starostlivosti matky. Výrok o povinnosti otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepĺnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa, zostal zachovaný. Otec je podľa tohto výroku matke výživné zaplatiť. Súd súčasne zrušil aj uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 11. 3. 2019, sp. zn. 9P 60/2018, v časti zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti J. K., nar. X. X. XXXX, určenia výšky výživného rodičov pre maloleté dieťa a neupraveného styku rodičov s maloletým dieťaťom.

Matka navrhla určiť výživné pre maloleté dieťa vo výške 50 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k jej rukám, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia (dovtedy je otec povinný platiť k rukám matky minimálne výživné - vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepĺnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred). Takéto výživné navrhla aj kolízna opatrovníčka.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov matky - je nezamestnaná, nemá príjem, poberá len prídavky pre dve maloleté deti, je nemajetná. Má 5 vyživovacích povinností, v súčasnosti sa stará o tri deti. Jej zdravotný stav je dobrý. Finančne jej pomáha priateľ, ktorý hradí aj výdavky na bývanie.

Výdavky pre maloleté dieťa súd ustálil od augusta 2022 pre maloleté dieťa na sumu 180 EUR - výdavky na stravu 90 EUR, oblečenie 40 EUR, hygienické a iné základné potreby 20 EUR, voľno - časové aktivity, hračky 20 EUR, lieky na bežné ochorenia 10 EUR.

Súd ustálil odôvodnené potreby dieťaťa na základe návrhu matky, po ich korekcii s porovnaním bežných výdavkov maloletých detí v tomto veku, známych súdu z rozhodovacej činnosti v iných obdobných prípadoch a z praktických a životných skúseností. Maloleté dieťa je zdravé, nemá ešte záujmy, ktoré by matka platila, stará sa oň matka osobne. Má bežné výdavky, primerané veku a zdravotnému stavu.

Rodič, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení a osobnou starostlivosťou. V tomto prípade je to matka dieťaťa. Otec pri výchove maloletého dieťaťa nepomáha, neplní si vyživovaciu povinnosť ani sčasti. Maloletému dieťaťu neposkytuje ani vecné plnenie.

Matka poberá prídavok na dieťa.

Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. I keď povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahradzuje plnenie tejto povinnosti, vyplácané rodinné prídavky (rodinné dávky, vyrovnávacie dávky alebo ich doplatok) môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Preto súd zohľadnil v tomto rozsahu príjem matky aj formou prídavku pre maloleté dieťa. Preto súd naň pri určovaní výživného prihliadol.

Výdavky pre dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb, preto výživné nemožno považovať len za plnenie na výživu maloletého dieťaťa, ale aj náklady na bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotnú starostlivosť, záujmovú činnosť dieťaťa.

U otca sa jeho pomery nepodarilo preukázať. Z vykonaných dôkazov (aj zo skutočností, ktoré uviedol pri šetrení jeho pomerov) mal súd preukázané, že je dobrovoľne nezamestnaný, bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespoluprácu. Ďalšie vyživovacie povinnosti neboli preukázané, aj keď otec uvádzal dve maloleté deti. Ani zhoršený zdravotný stav otca nebol preukázaný, hoci to otec uviedol.

Súd pri určovaní výšky výživného vychádzal u otca z minimálnej mzdy, ako príjmu minimálneho a potenciálneho, a to v roku 2022 v sume 646 EUR brutto a v roku 2023 v sume 700 EUR brutto.

Podľa záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 14/2021 zo dňa 31. 3. 2021 platí, že „Princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania povinného vymedzuje fiktívny (prezumaný) príjem, ktorý je následne základom pre určenie výživného“.

Podľa názoru súdu otec je v produktívnom veku, nebolo preukázané, že by mal invaliditu alebo zníženú pracovnú schopnosť. Preto v jeho schopnostiach a možnostiach je dosahovať aspoň minimálnu mzdu. Z týchto skutočností – ustálených pomerov otca, odôvodnených výdavkov maloletého dieťaťa a skutočností, že má aj iné vyživovacie povinnosti, určil výšku výživného pre maloleté dieťa v sume 50 EUR mesačne, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa.

Otcovi nedoplatok na výživnom nevznikol, keďže sumu výživného pre maloleté dieťa vo výške 50 EUR mesačne, je povinný platiť až od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. Dovtedy má otec povinnosť platiť výživné od 24. 11. 2022 vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa mesačne - od 1. júla 2022 v sume 32,11 EUR mesačne.

Súd pri rozhodovaní o návrhu matky, bral v prvom rade do úvahy najlepší záujem maloletého dieťaťa. Je prvoradou povinnosťou povinného rodiča (v tomto prípade otca), aby zabezpečil potreby dieťaťa v potrebnom rozsahu a táto jeho povinnosť vyplýva priamo zo Zákona o rodine.

Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikli jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak – generálne ustanovenie CMP.

Toto ustanovenie zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania v prípadoch, ak to zákon výslovne pripúšťa.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní.

V konaní neboli preukázané také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania – uplatnenie moderačného práva súdu pri náhrade trov konania.

Účastníci konania ani náhradu trov konania nežiadali.

Preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, v súlade s ustanovením § 52 CMP.

Rozsudok o výživnom je predbežne vykonateľný (§ 44 CMP).

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa podľa tohto rozhodnutia, aj keď by proti nemu prípadne podal odvolanie (prípadne iný účastník konania).

Podľa § 44 CMP lehota na plnenie výživného plyní od doručenia tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní je potrebné:

uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisová značka,

označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Poučenie o spôsoboch výkonu tohto rozhodnutia (§ 120 CMP):

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie (povinnosť zaplatiť peňažnú sumu – výživné, nedoplatok na výživnom), môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 46 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2 000 eur (ďalej len „drobné exekúcie“), nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Za drobnú exekúciu sa nepovažuje exekúcia na vymoženie pohľadávky na výživnom.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, exekúciu predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný prihlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa odseku 2, možno vykonať výnimočne na základe schválenia súdu, ak sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky prevyšujúce v súhrne 2 000 eur a exekútor preukáže, že peňažná pohľadávka nemôže byť vymožená iným spôsobom. Návrh na schválenie predaja nehnuteľnosti podľa prvej vety môže podať exekútor, ktorý ako prvý v poradí na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo a na základe jeho písomného súhlasu aj exekútor, ktorého exekučné záložné právo bolo zriadené neskôr.

Podľa ustanovenia § 64 Exekučného poriadku, spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a 172). Spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti.

V prípade rozhodnutia súdu (alebo výroku rozhodnutia), ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa (najmä zverenie, styk, zastupovanie, správa majetku) alebo iná, ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, môže osoba oprávnená z tohto rozhodnutia domáhať sa výkonu práv

a povinností upravených vo vykonateľnom rozhodnutí súdu, a to návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.